

TÁMOP
1.4.2.-007/2008-0001
projekt
a fogyatékos emberek
munkaerő-piaci helyzetének
javítására

NYÍREGYHÁZA 2010. december 14.

Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja | www.merek.hu

V Á Z L A T

- Alapelvek
- A projekt célja
- Ahogy a fogyatékosokról gondolkozunk,
- A Projekt szolgáltatásai

The Standard Rules 1993

A fogyatékoság és a hátrányos helyzet

- 17. A "fogyatékoság" a világ tetszőleges országának bármely népességcsoportjában (populációjában) előforduló nagyszámú különböző **funkcionális** korlátozottság összefoglaló elnevezése.
- A fogyatékoság okozója lehet fizikai, értelmi vagy érzékszervi károsodás, egészségi állapot vagy lelki betegség. Ezek a károsodások, ezen állapotok vagy betegségek lehetnek állandó vagy átmeneti természetűek.

The Standard Rules

- A fogyatékossgal élő emberek a társadalom tagjai, **és joguk van helyi közösségük keretein belül maradni.**
- Meg kell kapniuk a kellő támogatást az oktatás, az egészségügy, a foglalkoztatás és a szociális szolgáltatások **hétköznapi struktúráiban.**
- **Az esélyegyenlőség biztosítása folyamatának részeként meg kell adni a kellő segítséget a fogyatékos embereknek, hogy vállalhassák a teljes körű felelősséget a társadalom tagjaiként.**

2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény

Általános alapelvek

A jelen Egyezmény alapelvei a következők:

- **a veleszületett méltóság, az egyéni autonómia** tisztelete, beleértve a saját döntés meghozatalának szabadságát és a személyek függetlenségét;
- a hátrányos megkülönböztetéstől való mentesség;
- teljes és hatékony társadalmi részvétel és befogadás;
- **a fogyatékos emberek különbözőségének tisztelete és elfogadásuk az emberi sokszínűség, valamint az emberiség részeként;**
- esélyegyenlőség;
- Hozzáférhetőség;

2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény

19. cikk

Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás

- a fogyatékossgal élő személyeknek másokkal azonos alapon lehetőségük van **lakóhelyüknek és annak megválasztására, hogy hol és kivel élnek együtt, és nem kötelezhetőek bizonyos megszabott körülmények között élni;**
- a fogyatékossgal élő személyek számára **hozzáférési lehetőséget biztosítanak többféle otthoni, intézményi és egyéb közösségi támogató szolgálathoz,**
- **beleértve azt a személyes segítséget, mely a közösségben éléshez és a közösségbe történő beilleszkedéshez, valamint a közösségtől való elszigetelődés és kirekesztődés megelőzése céljából szükséges;**

Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás

A rendelkezés értelmében Magyarország vállalja, hogy a fogyatékos személyeknek nyújtott szociális szolgáltatásokat olyan módon alakítja át, hogy a nagy létszámú bentlakásos intézményi ellátások helyett a közösségi életben való részvételt elősegítő szolgáltatásokat (community-based settings) helyezi előtérbe

Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás

- Vállalta, hogy minden fogyatékos személy számára biztosítja a lakóhely szabad megválasztásához való jogot, a helyi közösségben való életvezetéshez való jogot,
- és azt, hogy a helyi közszolgáltatásokat minden fogyatékos személy számára hozzáférhetővé váljanak.
- A rendelkezés előírásai Magyarországon túlnyomó részben nem érvényesülnek.

- Magyarországon a nagy létszámú intézmények *dominanciája állandó és folyamatos trendnek tűnik.*
-
- **Magyarország a nagy létszámú bentlakásos ellátásokat helyezi előtérbe.**

Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás

- A szociális ellátórendszer a fogyatékos személyek számára minimális mértékben nyújt
- olyan szociális szolgáltatásokat,
- amelyek közösségi életben való részvételüket támogatnák,
- Magyarországon a nagy létszámú intézmények dominanciája állandó és folyamatos trendnek tűnik.
- **Magyarország a nagy létszámú bentlakásos ellátásokat helyezi előtérbe.**

Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás

- Akadályozta a reform megindulását az is, hogy a kormányok nem készítették el **a közösségi alapú szolgáltatások kialakításához szükséges stratégiai dokumentumokat és ütemterveket.**
- A magyar államnak fel kell hagynia azzal a gyakorlattal, hogy míg céljait
- nemzetközi egyezményekben
- és saját jogszabályaiban is
- vállalt kötelezettségként tünteti fel,
- addig szociálpolitikáját nem igazítja a vállalt célokhoz,

Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás

Mindezen túl fontos kiemelni azt is, hogy a magyar állam nem fejleszti elégséges mértékben a közösségi alapú szolgáltatásokat, ezzel pedig arra kényszeríti a nem intézményben élő személyeket, hogy családjaikon belül szigetelődjenek el.

2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény

20. cikk Személyes mozgásszabadság

- Ösztönzik a közlekedési segédeszközök, berendezések és segítő technológiák gyártóit, hogy vegyék figyelembe **a mozgásszabadság valamennyi nézőpontját**

2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény

- **26. cikk Habilitáció és rehabilitáció**
- meghoznak minden szükséges és hatékony intézkedést – akár sorstársi támogatás révén is – a fogyatékossgal élő személyek legnagyobb függetlenségének, fizikai, mentális, szociális és szakmai képességeinek, valamint az élet minden terén történő teljes inklúziójának és részvételének elérése és megtartása érdekében.

2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény

26. cikk Habilitáció és rehabilitáció

- átfogó habilitációs és rehabilitációs szolgáltatásokat és programokat hoznak létre,
- támogatják a habilitációs és rehabilitációs szolgáltatásokban dolgozó szakemberek és személyzet képzését.
- támogatják a habilitáció és rehabilitáció során használható, **a fogyatékossgal élő személyek számára tervezett támogató-segítő eszközök és technológiák elérhetőségét, ismeretét és használatát**

Segítő technológia támogatása

- Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa 2009. augusztus 11-én megjelent közleménye értelmében
- *„a fogyatékkal élők emberi jogainak védelme az állam kötelező feladata.”*
- *A gyógyászati segédeszközök **társadalombiztosítási támogatásáról szóló rendeletmódosítás** hatálybalépésével*
- *a szakpolitika célja az volt,*
- *hogy csökkentse a 2009. év végéig várhatóan felhalmozódó hiányt, a rendelkezésre álló előirányzatból*

Segítő technológia támogatása

*az érintett betegeknél a lehető legnagyobb mértékű legyen **az életminőség javulása***

*és **méltányos** a terhek elosztása, azaz **igazságosabb** legyen a támogatott gyógyászati segédeszközökhöz való hozzáférés, valamennyi rászoruló részére.*

Segítő technológia támogatása

- **Az ombudsman szerint megengedhetetlen, hogy az állam a támogatási rendszer hiányait éppen a rendszer legrászorultabbjai rovására korigálja.**
- **Az ombudsman közleményében emlékeztetett arra, az *ENSZ Egyezmény* több, mint egy éve hatályba lépett,**
- **Magyarországnak eleget kell tennie a benne foglalt kötelezettségeknek.**

A segítő technológia támogatása során az Egyezmény előírásainak fokozottabb figyelembe vétele szükséges;

A projekt célja

- A projekt alapvető célja a mozgássérült emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának elősegítése

országos segéd- és sporteszköz fejlesztő műhelyhálózat létrehozása által.

- A mozgássérült emberek társadalmi beilleszkedését és munkavállalási esélyeit alapvetően befolyásolja az általuk használt gyógyászati és egyéb segédeszközök minősége és használhatósága.

A projekt célja

- Műhelyhálózat létrehozása, a hozzáférhetőség biztosítása.
- Régiónként egy segéd-és sporteszköz műhely létrehozása,
- 2011. januárban 7 új műhely fog működni
- Országos lefedettség.
- Civil és állami szervezetekből álló együttműködési háló kialakítása.

A projekt célja

- A MEREK a projekt megvalósításával országos módszertani funkciót kíván betölteni a mozgássérült emberek komplex rehabilitációja tekintetében.
- Ennek érdekében évek óta folytatjuk szolgáltatásfejlesztési tevékenységünket, a hagyományos rehabilitációs intézet keretén túllépve

A projekt célja

- HÁLÓZAT és KOOPERÁCIÓ
- A projekt megvalósítása, annak folyamatos monitorozása, a gazdasági elemzések és a döntéshozók számára elkészített elemzések, javaslatok

lehetőséget biztosítanak a kormányzat számára, hogy **egy önálló életvitelt elősegítő szolgáltatási (eszközellátási) rendszer, modell jöhessen létre (Assesitive Thecnology)**

A projekt célja

- Hatékonyabbá formálni a jelenlegi
  - pazarló
  - számos diszfunkcionális elemet magán hordozó gyógyászati segédeszköz ellátó rendszert.
- A mai rendszer hibája, fő fogyatékosága, hogy
  - a rehabilitációs célokat,
  - az önálló életvitelt,
  - a munkavállalás céljait
  - nem kezeli egységként, hatékonyan.
- A mai forgalmazási rendszerbe, nem vonjuk be a felhasználókat, és az őket képviselő civil és helyi szervezeteket sem.

Egy megfontolandó példa a dán forgalmazási rendszer

A fogyatékos-üggyel kapcsolatos dán szakmapolitika és így a segítő technológiákra vonatkozó törvényhozás három alapelven nyugszik.

- szolidaritás elve
- kompenzáció elve
- ágazati felelősség elve

Egy megfontolandó példa a dán forgalmazási rendszer

- **Paradigma váltás történt**
- Az összes segédeszköz kb. 70 %-t 65 év feletti személyek használják
- az idősek száma a legtöbb társadalomban növekszik.

Egy megfontolandó példa a dán forgalmazási rendszer

- A segédeszközök használatával az egyes személyek életminősége és részvétele a társadalmi életben emelkedik, emellett biztonságérzete és önállósága is megnő.
- A megfelelő segédeszközök használata lehetőséget ad arra,
  - hogy többen tudjanak otthon,
  - saját lakásukban maradni,
  - ahelyett, hogy intézménybe költöznének

Egy megfontolandó példa
a dán forgalmazási rendszer

**a segédeszközöket
befektetésnek tekintik,**

nem kiadásnak!

(humán erőforrás)

A PROJEKT hatása, szolgáltatásai

- A projektben a szakemberek **együtműködésének** a regionális műhelyek adnak helyet, s lehetőséget a hatékony forgalmazási, juttatási elvek megvalósításának.
- Olyan szolgáltatásokat dolgozunk ki, amelyek a hatékony eszközjuttatást szolgálják.

A PROJEKT hatása, szolgáltatásai

- a fogyatékos ember igényeink felmérésében az FNO módszert alkalmazzuk,
- Az FNO segít a további szolgáltatások meghatározásában
  - az eszközök kiválasztásban,
  - további terápia meghatározásban,
  - továbbá az eszközök használatát is nagymértékben segíti

A PROJEKT hatása, szolgáltatásai

- eszköz bázis létrehozását teszi lehetővé,
- szervizt, javítást és a javítás idejére kölcsön eszköz biztosítását tesszük lehetővé.
- alternatív kölcsönzési modellt tudunk kipróbálni,

A PROJEKT hatása, szolgáltatásai

- A projekt keretében több szolgáltatási csomag kidolgozására is lehetőség nyílik
  - idős emberek rehabilitációját, mindennapi életét segítő eszközök elérhetővé tétele,
  - Kölcsönzés, egészségügyi és szociális szolgáltatók számára

A skier is captured in a moment of triumph on a snowy mountain slope. The skier is wearing a red and white jacket, a yellow helmet, and sunglasses. They have their arms raised high, holding ski poles. A blue bag is attached to their waist. The background features a vast, snow-covered mountain range under a clear blue sky with some light clouds. The skier is positioned in the center-left of the frame, with the snow-covered slope extending towards the right.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

M E R E K